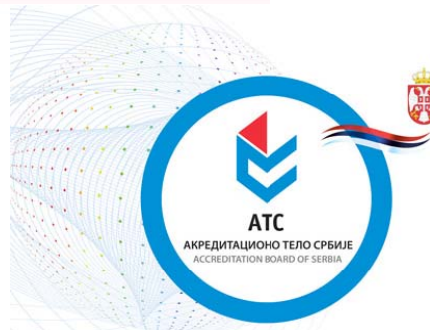

Република Србија – Акредитационо тело Србије

УЛОГА АКРЕДИТАЦИЈЕ У ИСПИТИВАЊУ ВОДА

***Љиљана Маркићевић,
Начелник Одељења за акредитацију лабораторија***

Нови Сад, 04.09.2012.

Акредитација

- Део система инфраструктуре квалитета који укључује и оцењивање усаглашености и надзор на тржишту.
- Акредитација – званично утврђивање компетентности тела за оцењивање усаглашености
- Компетентност– показана способност да се примене знање и вештина

Акредитација – Заштита јавног интереса

- Главни циљ акредитације - заштита јавног интереса
 - Опште здравље и безбедност
 - Безбедност и здравље на раду
 - Заштита потрошача
 - Заштита животне средине
- Обезбеђење слободног протока роба и услуга
 - Уклањање баријера трговини
 - Већа конкурентност на светском тржишту

Акредитационо тело Србије

АТС

- **Акредитационо тело Србије (АТС) је основала Република Србија као институцију од јавног значаја која оцењује компетентност тела за оцењивање усаглашености.**
- **АТС спроводи оцењивања у складу са међународним стандардима као и одговарајућим документима ЕА (Европска организација за акредитацију), ИЛАС (Међународна кооперација за акредитацију лабораторија) И ИАФ (Међународни акредитациони форум).**

Делатност Акредитационог тела Србије

утврђивање компетентности тела за оцењивање усаглашености за послове испитивања, контролисања и сертификације,

- утврђивање компетентности организација за обављање послова еталонирања,
- утврђивање и објављивање правила акредитације,
- учествовање у раду европских и међународних организација за акредитацију и заступање националних интересе у њима,
- вођење регистра акредитованих тела за оцењивања усаглашености и обављање других послова из области акредитације.

АТС ПОТПИСНИК ЕА МЛА

- 24. маја 2012. године у Мадриду на 29. седници Генералне скупштине Европске организације за акредитацију потписан мултилатерални споразум Акредитационог тела Србије са Европском организацијом за акредитацију

Колегијално оцењивање спроведено је у периоду од 27. јуна до 1. јула 2011. године, са циљем провере усклађености успостављеног система акредитације са захтевима стандарда ISO/IEC серије 17000, пре свега 17011, одговарајућим захтевима европске регулативе (уредба (ЕЦ) No 765/2008), као и смерницама и упутствима међународних организација за акредитацију

- Акредитационо тело Србије је постало једна од 34 пуноправне чланице Европске организације за акредитацију

Акредитационо тело Србије се сврстава међу прве домаће институције чији је рад у потпуности усклађен са европским законодавством и међународним стандардима и признат од релевантних европских институција

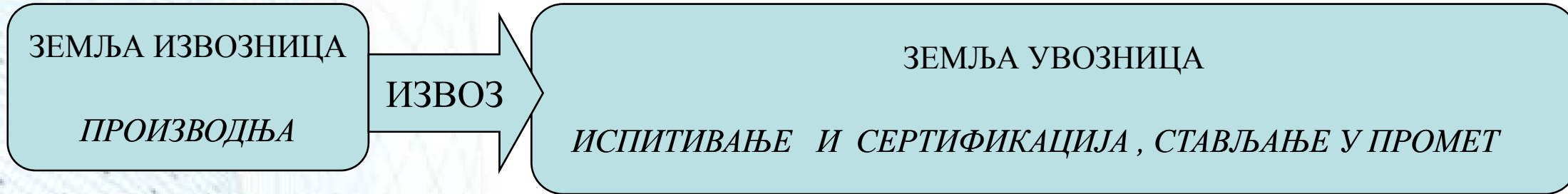
ЗНАЧАЈ АКРЕДИТАЦИЈЕ ЗА НАС

- ПОВЕЗИВАЊЕМ СИСТЕМА АКРЕДИТАЦИЈЕ У СРБИЈИ СА ЕВРОПСКИМ И МЕЂУНАРОДНИМ СИСТЕМИМА АКРЕДИТАЦИЈЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ ПРЕПОЗНАВАЊЕ И ПРИХВАТАЊЕ РЕЗУЛТАТА ОЦЕЊИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ ОБАВЉЕНОГ У СРБИЈИ.

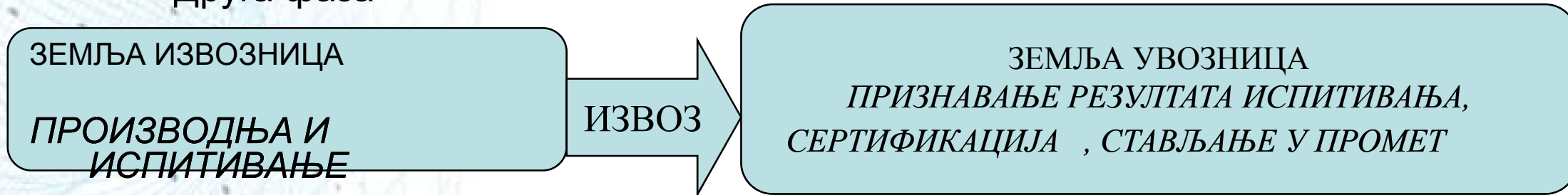

ЕВОЛУЦИЈА ПРИХВАТАЊА РЕЗУЛТАТА ОЦЕЊИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ (ИЗВЕШТАЈА И СЕРТИФИКАТА)

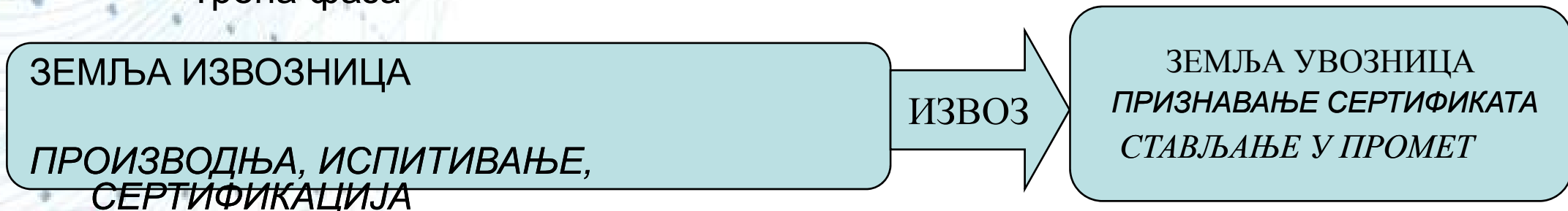
Прва фаза

Друга фаза

Трећа фаза

Обавезна акредитација

- Закон о тржишном надзору
- Закон о метрологији
- Закон о безбедности хране
- Закон о здравственој исправности предмета опште употребе
- Закон о ветеринарству
- Закон о сточарству
- Закон о ракији и другим алкохолним пићима
- Закон о етанолу
- Закон о средствима за заштиту биља
- Закон о семену
- Закон о ознакама географског порекла
- Закон о органској производњи
- Закон о хемикалијама
- Закон о управљању отпадом
- Закон о водама
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности
- Закон о заштити животне средине
- Закон о заштити ваздуха

РС - РЕГУЛАТИВА

У ОБЛАСТИ ВОДА – позив на акредитацију

Закон о водама - Службени гласник Републике Србије 30/2010

Испитивање квалитета воде на извориштима

Члан 78

Министар решењем овлашћује правно лице за испитивање квалитета воде на извориштима, ако има:

1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела;

Испитивање квалитета отпадних вода

Члан 105

Испитивање квалитета отпадних вода може да врши правно лице које је овлашћено од стране Министарства за обављање тих послова. Министар решењем овлашћује правно лице из става 1. овог члана, ако има:

1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела;

Спровођење годишњег програма мониторинга

Члан 109

Мониторинг статуса вода врши републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове према годишњем програму који доноси Влада, на предлог Министарства и министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Мерење и испитивање квалитета вода из годишњег програма може да врши и друго правно лице које Министар решењем овлашћује, ако има:

1) акт о додели акредитације од стране надлежног акредитационог тела;

АТС – Број акредитованих тела за оцењивање усаглашености

03.09.2012. године
475 акредитованих тела

АКРЕДИТОВАНА ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

**- 475 АКРЕДИТОВАНИХ ТЕЛА ЗА
ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ**

**- 304 лабораторија за
ИСПИТИВАЊЕ**

**- 57 лабораторија за испитивање вода
физичко-хемијска испитивања вода
микробиолошка испитивања вода
сензорска испитивања вода**

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Испуњење захтева SRPS ISO/IEC 17025:2006

- Захтеви који се односе на менаџмент

- Организација (т.4.1)
- Систем менаџмента (т.4.2)
- Управљање документима (т.4.3)
- Управљање записима (т.4.13)
- Корективне мере (т.4.11)
- Превентивне мере (т.4.12)
- Интерне провере (т.4.14)
- Преиспитивање од стране руководства (т.4.15)
- Побољшавања (т.4.10)
- Однос према кориснику (т.4.7)
- Приговори (4.8)
- Преиспитивање захтева, понуда и уговора (т.4.4)
- Подуговарање испитивања и еталонирања (т.4.5)
- Набавка услуга и производа (т.4.6)
- Управљање неусаглашеним испитивањима и/или еталонирањима (т.4.9)

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Испуњење захтева SRPS ISO/IEC 17025:2006 - Технички захтеви

- 5.1 Опште
- 5.2 Особље
- 5.3 Услови смештаја и околине
- 5.4 Методе испитивања и валидација методе
 - 5.4.5 Валидација методе
 - 5.4.6 Процена мерне несигурности
- 5.5 Опрема
- 5.6 Следивост мерења
- 5.7 Узорковање
- 5.8 Руковање узорцима за испитивање
- 5.9 Обезбеђење поверења у квалитет резултата испитивања
- 5.10 Извештавање о резултатима

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Одабир метода испитивања

- **прикладне методе и поступци** за сва испитивања у оквиру обима (односи се и на руковање узорцима за испитивање, транспорт, складиштење, статистичку анализу података и процену мерне несигурности)
 - Предност се мора дати коришћењу стандардних метода
 - Лабораторија мора да потврди да може ваљано спровести стандардне методе (верификација)
 - Лабораторија мора да валидује нестандардне, документоване методе
- **стандардне методе (SRPS, EN, ISO, EPA Method, SMEWW Standard methods for Examination of Water and Wastewater....)**
- **методе из приручника** - *Стандардне методе за испитивање хигијенске исправности: Вода за пиће, Савезни завод за здравствену заштиту, Београд 1990*

документоване методе

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Мерна несигурност и извештавање о усаглашености са спецификацијом

- EA 4/16 EA Guidelines on the Expression of Uncertainty in Quantitative testing
- ILAC-G8:03/09 Guidelines on the Reporting of Compliance with Specification

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Опрема

- лабораторија мора да поседује сву опрему која је неопходна за правилно обављање испитивања
- опрема мора да буде у складу са спецификацијама за предметна испитивања
- опрема мора да буде еталонирана
- пограми еталонирања кључне опреме, чија тачност значајно утиче на резултат еталонирања
- за поједине методе, потребна опрема и њене карактеристике дати су у самом поступку (упутству, стандарду и сл.)

Следљивост мерења

Еталонирање опреме која значајно утиче на ваљаност
резултата испитивања, према програму еталонирања,
ради обезбеђења следивости резултата испитивања до SI
јединица

- ILAC G24 Guidelines for the determination of
calibration intervals of measuring instruments

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Узорковање

Лабораторија може да обавља испитивања на :

→ достављеним узорцима

→ самостално узима узорак (обавља узорковање) (акредитација за методе узорковања)

• достављен узорак:

записи о достављеном узорку, његовом стању, карактеристикама и начину на који је обављено узорковање, идентификација узорка

• лабораторија самостално обавља узорковање

план и процедуре за узорковање, статистичке методе, методе узорковања: стандардне и нестандардне (морају бити валидоване)

Лабораторије за испитивање вода - акредитоване према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006

Обезбеђење поверења у квалитет резултата испитивања

• ИНТЕРНА КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

- правилна употреба оверених референтних материјала и/или интерна контрола квалитета коришћењем секундарних референтних материјала;
- понављање испитивања коришћењем истих или различитих метода;
- поновно испитивање чуваних узорака;
- корелација резултата за различите карактеристике узорка.

Обезбеђење поверења у квалитет резултата испитивања

• ЕКСТЕРНА КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

- учешће у програмима међулабораторијских поређења или програмима испитивања оспособљености;

Правила о учешћу у међулабораторијским поређењима и програмима за испитивање оспособљености АТС-ПА02

http://www.ats.rs

ATC - Акредитационо тело

www.ats.rs/index.php

ATC - Акредитационо ... iGoogle Znanost.com - Vijesti i ... Остали обележивачи

ATC

AKREDITACIONO TELO SRBIJE
Accreditation Body of Serbia
Together we can attain quality

Насловна Home
Контакти Contacts
Локација Location
Мана сајта Sitemap

Српски English

ЗАЈЕДНО ДО КВАЛИТЕТА

EA - EUROPEAN CO-OPERATION FOR ACCREDITATION

Претражи

Вести

РЕГИСТАР АКРЕДИТОВАНИХ ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

Семинар за акредитоване организације
25. јануар

БИЛТЕНИ И

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

• ПТ програм за испитивање отпадног гаса

Start 2 Windows Explorer 3 Microsoft Office Po... ATC - Акредитационо... 22:12

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ

WWW.ATS.RS

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

